

Äldrerådet 10.9.2026

Antecknande för kännedom av äldrerådets utlåtande om Västra Nylands välfärdsområdes förslag till principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Hietala Kalle

Beslutsförslag

Äldrerådet beslutar anteckna utlåtandet om Västra Nylands välfärdsområdes förslag till principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027 för kännedom.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Lagen om välfärdsområden (611/2021, 12 a §) och lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, 7 §) förpliktar välfärdsområdet att samarbeta med allmännyttiga organisationer och stödja verksamhetsförutsättningarna för organisationer som är verksamma i området för att främja välfärd och hälsa.

Enligt § 60 i förvaltningsstadgan för Västra Nylands välfärdsområde ska framtids- och utvecklingsnämnden följa och utvärdera hur välfärdsområdets verksamhet samordnas med kommunernas och tredje sektorns verksamhet så att hälsa och välfärd främjas, godkänna principerna för beviljande av understöd samt svara för beviljandet av understöd inom ramen för anslagen.

Framtids- och utvecklingsnämnden vid Västra Nylands välfärdsområde förde den 3 mars 2026 § 10 en remissdebatt om utvecklingen av organisationsunderstöden. Nämnden fastställde riktlinjer och gav anvisningar för den fortsatta beredningen i fråga om de allmänna principerna för beviljande av organisationsunderstöd, typerna av understöd (partnerskapsunderstöd, allmänt understöd och utvecklingsunderstöd) samt utvecklingen av poängsättningssystemet.

Bakgrund

Under fullmäktigeperioden 2023–2025 skapades etablerade verksamhetssätt för ansökan om och beviljande av organisationsunderstöd inom Västra Nylands välfärdsområde. Genom organisationsunderstöden stöds organisationernas allmännyttiga verksamhet, som främjar välfärd, hälsa, delaktighet och säkerhet bland befolkningen i området. Understödsverksamheten är en viktig del av välfärdsområdets organisationssamarbete, helheten för främjande av välfärd och hälsa samt samarbetet med bland annat kommunerna i området. Behov av att utveckla organisationsunderstöden har identifierats utifrån flera källor, bland annat i samband med ansökningsförfaranden och rapportering, utifrån respons från organisationerna och genom granskning av förändringar i verksamhetsmiljön.

Organisationernas finansiering står nationellt inför betydande förändringar. Förändringarna påskyndas särskilt av nedskärningarna i STEA-understöden fram till 2027, vilket med viss fördröjning återspeglas i den regionala organisationsverksamheten. Välfärdsområdet utvecklar sin egen understödsverksamhet för att stödja verksamhetsförutsättningarna för organisationerna i området. För organisationerna är det viktigt med kontinuitet i finansieringen, tydliga ansökningsförfaranden och öppenhet i beslutsfattandet.

Utvecklingen av organisationsunderstöden behandlas vid framtids- och utvecklingsnämndens sammanträde i maj. Utifrån behandlingen fortsätter beredningen av de allmänna principerna för beviljande av understöd, understödsslagen och poängsättningen. Beslut om dessa fattas hösten 2026. Avsikten är att de ändringar som gäller utvecklingen av organisationsunderstöden ska tas i bruk vid beviljandet av understöd för åren 2027–2029. De föreslagna ändringarna påverkar inte understöd som redan har beviljats.

De föreslagna ändringarna i huvuddrag

De allmänna principerna för beviljande föreslås förbli oförändrade. De säkerställer jämlikhet, öppenhet och god förvaltning i understödsverksamheten samt att den verksamhet som understöds är allmännyttig och inte snedvrider konkurrensen.

Det allmänna understödet ändras till ett allmänt verksamhetsstöd som särskilt riktas till lokal verksamhet som bygger på frivillighet. Detta bedöms stödja i synnerhet små och lokala organisationer och stärka samarbetet med kommunerna i arbetet för att främja välfärd och hälsa.

Partnerskapsunderstöd kan beviljas enligt prövning för två år i taget, vilket ökar verksamhetens förutsebarhet och stöder ett långsiktigt samarbete med välfärdsområdet. Beviljandet av nya understöd möjliggörs genom att processen för beviljande utvecklas.

Utvecklingsunderstöden riktas till utveckling av nya

verksamhetsmodeller och till att utvidga tillämpandet av metoder som visat sig fungera väl.

I förslaget har den poängsättningsmodell som stöder bedömningen av understödsansökningarna förtydligats. Vid bedömningen beaktas bland annat samarbete, kopplingen till välfärdsområdets strategiska mål, verksamhetens tillgänglighet, genomslag och hur väl målgruppen nås.

De föreslagna ändringarna bedöms stärka verksamhetsförutsättningarna för organisationerna i området, förbättra understödsverksamhetens förutsebarhet och stödja en lokalt effektiv och likvärdig organisationsverksamhet.

Äldrerådet ombads lämna sitt utlåtande om de föreslagna ändringarna senast 3.8.2026.

Behörighet

Enligt lagen om välfärdsområden (611/2021) ska äldrerådet ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet i frågor som är eller som äldrerådet bedömer vara av betydelse för äldre personer och med hänsyn till de tjänster de behöver. Äldrerådet ska också tas med när former för delaktighet och hörande utvecklas i välfärdsområdet.

Enligt 42 § i förvaltningsstadgan ska välfärdsområdesstyrelsen inrätta de påverkansorgan som anges i lagen om välfärdsområden och sörja för deras verksamhetsförutsättningar.

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Äldrerådets utlåtande om Västra Nylands välfärdsområdes förslag till principer för beviljande av organisationsunderstöd 2027

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria